

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความผูกพันต่อชุมชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

นันทพร รัตตานนท์^{1*} และ วาสนา คงสกุลทรัพย์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบความผูกพันต่อชุมชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบความผูกพันต่อชุมชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชน ได้แก่ ด้านองค์กรชุมชน (COO) ด้านผู้นำองค์กรชุมชน (COL) ด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ (PER) และสมาชิกในชุมชน (MEC) มีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการทดสอบสมมติฐานได้วิเคราะห์และตรวจสอบความกลมกลืนขององค์ประกอบ พบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลประจักษ์ โดยมีค่า $\chi^2 = 0.51$; $p\text{-Value} = 0.47$; $df = 1$; $RMSEA = 0.000$ แสดงว่า องค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน เป็นองค์ประกอบเชิงยืนยันความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร

คำสำคัญ: ความผูกพัน, ชุมชน, กรุงเทพมหานคร, CFA

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ วิทยาลัยทองสุข

² ผู้อำนวยการส่วนบริหารงานการคลัง เทศบาลนครนครปฐม

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 081-484-9927 อีเมล: siam3ddd@gmail.com

Confirmatory factors analysis of public commitment to the community in Bangkok

Nuntaporn Rattananda^{1*} and Wasana Khongsakunsap²

Abstract

This research aimed at studying the relationship between the factors of public commitment to the community in Bangkok and analyzing the confirmatory factors of public commitment to the community in Bangkok. The researcher used the quantitative research method in conducting this research by distributing the research questionnaire, as the research tool, to 400 samples. The statistics used in this research were Frequency, Percentage, Pearson Correlation Coefficient, and Confirmatory Factor Analysis (CFA). The results of the study show that the factors of public commitment to the community, which consisted of Community Organization (COO), Community Organization Leader (COL), Governmental Personnel (PER), and Member of Community (MEC), had the relationship with the statistical significance at .01. The results of hypothesis testing show that the factors were consistent with the empirical data with $\chi^2 = 0.51$, p-Value = 0.47, df = 1, and RMSEA = 0.000, which mean that these four factors were the confirmatory factors of public commitment to the community in Bangkok.

Keywords: Public commitment, Community, Bangkok, CFA

¹ Lecturer, Master of Business Administration Program in branch of management, Thongsook College

² Director, Department of Finance Division, Nakhonpathom Municipality

* Corresponding Author, Tel. 081-484-9927 E-mail: siam3ddd@gmail.com

1. บทนำ

การพัฒนาเศรษฐกิจภายใต้การแข่งขันที่ไร้พรมแดน ส่งผลต่อการขยายตัวของเมือง ประชาชนจากต่างพื้นที่มาอาศัยอยู่ร่วมกัน เกิดเป็นชุมชนใหม่จากการย้ายถิ่นฐานที่ทุกคนต่างมุ่งสู่เมืองใหญ่เพื่อแสวงหาอาชีพและรายได้ที่ดีกว่า เนื่องจากเมืองใหญ่มีความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ ความพร้อมด้านสาธารณูปโภค ที่อยู่อาศัย สิ่งปลูกสร้าง และสิ่งอำนวยความสะดวกอันทันสมัย เมื่อปริมาณคนมากขึ้นจึงเกิดสังคมเมืองที่มีการแข่งขันกันอย่างสูงเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด สิ่งปรากฏเด่นชัดคือ ผู้คนที่หลงใหลมาอยู่อาศัยร่วมกันด้วยวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันกลายเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนที่ต้องรีบเร่ง ขวนขวาย ตักตวงเพื่อความอยู่รอด จึงเกิดเป็นสังคมที่ไม่มีความผูกพันกันเหมือนในอดีต ซึ่งการขาดความผูกพันระหว่างคนกับชุมชนเมือง คือ การละทิ้งและทำลายสิ่งที่แสดงเอกลักษณ์และบ่งบอกความเป็นมาดั้งเดิมของชุมชนของตน อีกทั้งยังเป็นการทำลายโครงสร้างทางสังคมของมนุษย์ เกิดการแตกสลายของความสัมพันธ์ทางสังคมอันดีต่อกันของคนภายในเมือง [1] สภาพเช่นนี้ยังคงเกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่องจนถึงทุกวันนี้

กรุงเทพมหานคร จุดหมายของคนจากทุกภาคของประเทศที่ต้องการย้ายถิ่นฐานมาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพทั้งแบบชั่วคราวและถาวร จึงเกิดสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปตามการขยายตัวของพื้นที่เมือง มีการลงทุนและก่อสร้างที่อยู่อาศัย สถานที่ประกอบอาชีพรุกกล้าพื้นที่เกษตรกรรม ก่อให้เกิดปัญหาด้านระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม และสังคม ส่งผลกระทบถึงคุณภาพชีวิตเกิดความเหลื่อมล้ำและขาดความเท่าเทียมกันของคนกลุ่มต่าง ๆ ในเมือง [2] ด้วยความแตกต่างของลักษณะที่อยู่อาศัย ความหนาแน่นของประชากร ชุมชนที่เกิดขึ้นจึงแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ เคหะชุมชน ชุมชนชานเมือง ชุมชนเมือง ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร

ชุมชนอาคารสูง และชุมชนแออัด [3] กระจายตัวอยู่ทั่วกรุงเทพมหานคร วันนี้ชุมชนในกรุงเทพมหานครมีลักษณะปัญหาไม่แตกต่างจากชุมชนเมืองอื่นๆ ที่เป็นชุมชนพหุวัฒนธรรม แต่ยังมีบางชุมชนที่ยังสามารถรักษาเอกลักษณ์ของตนเอง ร่วมกันอนุรักษ์วิถีชีวิต วัฒนธรรมเก่าแก่เอาไว้ให้ลูกหลานได้เรียนรู้ สิ่งนี้เกิดจากความรักความผูกพันของคนในท้องถิ่นที่ควรเร่งสร้างให้เกิดขึ้นกับทุกชุมชน

ดังนั้น ผลประโยชน์จากการพัฒนาที่มาพร้อมกับความเสื่อมของสังคมและชุมชนจึงเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งที่ควรศึกษา และค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาความเสื่อมสลาย ความแตกแยก ความอ่อนแอของชุมชน ทั้งนี้ รากฐานที่เข้มแข็งของชุมชนต้องมาจากสมาชิกมีความผูกพันกับชุมชน และระหว่างสมาชิกด้วยกัน รวมถึงเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรภาครัฐ ซึ่งมีบทบาทในการปฏิบัติต่อประชาชนในชุมชนนั้นด้วย

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบความผูกพันต่อชุมชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันความผูกพันต่อชุมชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

3. สมมติฐานการวิจัย

องค์ประกอบด้านองค์กรชุมชน ผู้นำองค์กรชุมชน เจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ และสมาชิกในชุมชนเป็นองค์ประกอบเชิงยืนยันความผูกพันต่อชุมชนของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

4. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ความผูกพันต่อองค์กรชุมชน ผู้นำองค์กรชุมชน เจ้าหน้าที่

และบุคลากรภาครัฐ รวมถึงสมาชิกในชุมชน ผู้วิจัย
เลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative
Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่
อาศัยในชุมชนของกรุงเทพมหานคร จำนวน 2,070
ชุมชน มีประชากรจำนวน 2,090,529 คน [3] ผู้วิจัย
กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ที่
ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และระดับค่าความ
คลาดเคลื่อนร้อยละ 5 [4] ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400
คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก
(Convenience Sampling) ระยะเวลาในการ
ดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2561 ถึง
กุมภาพันธ์ 2562 รวมทั้งสิ้น 8 เดือน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบ
ความผูกพันของประชาชนที่มีต่อองค์กรชุมชน

5.2 ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบเชิงยืนยันความ
ผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร

5.3 องค์กรชุมชน ผู้นำองค์กรชุมชน หน่วยงาน
ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนด
มาตรการหรือแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนมีความ
ผูกพันต่อชุมชนและสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งมาก
ยิ่งขึ้น

6. บรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

6.1 แนวคิดเกี่ยวกับความผูกพันในชุมชน

ความผูกพันในชุมชนเป็นความปรารถนาของ
สมาชิกในชุมชนที่จะทำสิ่งที่จะช่วยดำรงรักษาชุมชนไว้
ฉะนั้นความผูกพันมิใช่เป็นส่วนสำคัญสำหรับการอยู่
รอดของชุมชนเท่านั้น แต่เป็นส่วนที่จำเป็นสำหรับการอยู่
รอดของประชาชนและของชุมชนด้วย ระบบ
สังคมแบ่งได้เป็น 3 ประการ ดังนี้

1) การดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องของสมาชิก คือ
ความคาดหวังของบุคคลที่จะอยู่ในระบบเพื่อ
ดำเนินการค้าและแสดงบทบาทของกลุ่ม

2) ความยืดหยุ่นของกลุ่ม คือ ความสามารถ
ในการสร้างความสมัคสมานสามัคคีกันของบุคคลใน
การพัฒนาความใกล้ชิดซึ่งกันและกัน มีความผูกพันกัน
อย่างเหนียวแน่น และ

3) การควบคุมทางสังคม คือ ความเต็มใจเชื่อฟัง
ของบุคคลที่คล้อยตามระบบค่านิยมและความเชื่อของ
กลุ่มหรือทำตามกฎระเบียบของกลุ่มทุกอย่าง [5]
นอกจากนี้ ยังมีการเปรียบเทียบระหว่างทฤษฎีการ
กระทำทางสังคมกับแนวคิดความผูกพันต่อชุมชน
พบว่า ปัจจัยบางประการมีอิทธิพลต่อความผูกพันกับ
สมาชิกในกลุ่ม คือ

การตระหนักรู้ทางบวก เป็นการสนับสนุนความ
ต่อเนื่องของระบบชุมชนให้คงอยู่ต่อไป

ความรู้สึกทางบวก เป็นการสนับสนุนความ
สามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกันของกลุ่มสมาชิก และ

ประเมินค่าทางบวก เป็นการสนับสนุนการ
ควบคุมทางสังคมด้านพฤติกรรมของสมาชิกในชุมชน
[6] ความผูกพันต่อชุมชนแบ่งออกได้เป็น 2 มิติ คือ
ความเป็นปึกแผ่นของชุมชน (community solidarity)
หมายถึง ทศนคติและความรู้สึกของผู้อยู่อาศัยที่มีต่อคน
แต่ละคนในชุมชนทั้งหมด และความพึงพอใจต่อชุมชน
(community satisfaction) หมายถึง ทศนคติและ
ความรู้สึกของผู้อยู่อาศัยที่มีต่อย่านชุมชนของตนเอง
[7]

6.2 แนวคิดเกี่ยวกับความผูกพันในองค์กร

ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง ความรู้สึก
ความสัมพันธ์ที่ดีในด้านบวกที่เกิดขึ้นกับสมาชิกใน
องค์กร ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร ในแง่ของ
ความรู้สึกและทัศนคติ พฤติกรรม ค่านิยมที่ดีที่สมาชิกมี

ต่อองค์กรมีความเชื่อมั่นศรัทธาในนโยบายและเป้าหมายขององค์กร มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานจนเกิดเป็นความจงรักภักดีต่อองค์กรอยู่กับองค์กรตลอดไป ไม่ลาออกไปทำงานที่อื่น จึงช่วยให้เป้าหมายขององค์กรประสบความสำเร็จ [8] การที่บุคคลจะเกิดความผูกพันต่อองค์กรต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1) ธรรมชาติของบุคคล เป็นคุณลักษณะประจำตัวของบุคคล ในด้านจิตวิทยา บุคคลมีความต้องการ เจตคติและค่านิยม อารมณ์ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งสติปัญญา ความสนใจรวมถึงบุคลิกภาพ และความสามารถในการปรับตัวของบุคคลนั้น

2) ธรรมชาติของกลุ่ม บุคคลต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในด้านการทำงาน การสนับสนุนจากกลุ่มเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้เขาอยู่ในกลุ่มได้ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา

3) ธรรมชาติขององค์กรมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน ตลอดจนสภาพแวดล้อมขององค์กร และ

4) ธรรมชาติของการทำงาน ลักษณะการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน รวมถึงความสนใจในงาน [9]

การทบทวนแนวคิดจากนักวิชาการที่หลากหลายสรุปได้ว่า ความผูกพันในชุมชน เป็นการแสดงออกถึงบทบาทของสมาชิกในชุมชนที่มีต่อชุมชนตนเอง และมีต่อสมาชิกด้วยกัน โดยมีค่านิยมและความเชื่อในการสร้างความสามัคคี มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และความผูกพันต่อองค์กรเป็นความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อมั่น ศรัทธา ความจงรักภักดี รวมถึงความสัมพันธ์ต่อผู้นำองค์กรและสมาชิกในองค์กร ผู้วิจัยได้พิจารณาว่าองค์ประกอบของความผูกพันในชุมชนและความผูกพันต่อองค์กรยังไม่เคยมีการนำแนวคิดข้างต้นมาศึกษาร่วมกัน ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงได้บูรณาการทั้งสองแนวคิดและศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการต่อไป

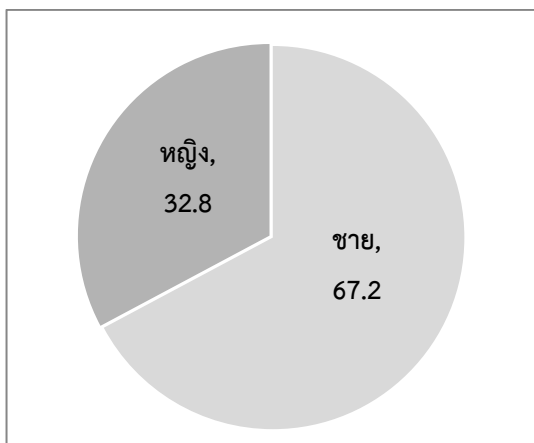
7. วิธีการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันในชุมชน ชุมชนในกรุงเทพมหานครจากนักวิชาการที่หลากหลายในอดีตและได้เห็นถึงปัญหาและความสำคัญที่ควรทำวิจัยเพิ่มเติมจึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาความผูกพันของประชาชน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์กรชุมชน ด้านผู้นำองค์กรชุมชน ด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ และสมาชิกในชุมชน นำแนวคิดต่างๆ มาสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเที่ยงเชิงเนื้อหาเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หลังจากนั้นปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ระบุไว้ เก็บข้อมูลจนครบ 400 ตัวอย่าง นำเข้าสู่การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติ ดังนี้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA)

8. ผลการวิจัย

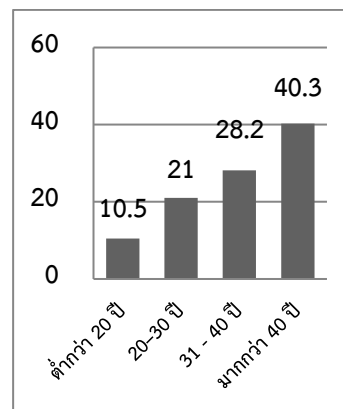
8.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 67.20 และเป็นเพศหญิง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.80 ตามลำดับ (รูปที่ 1)

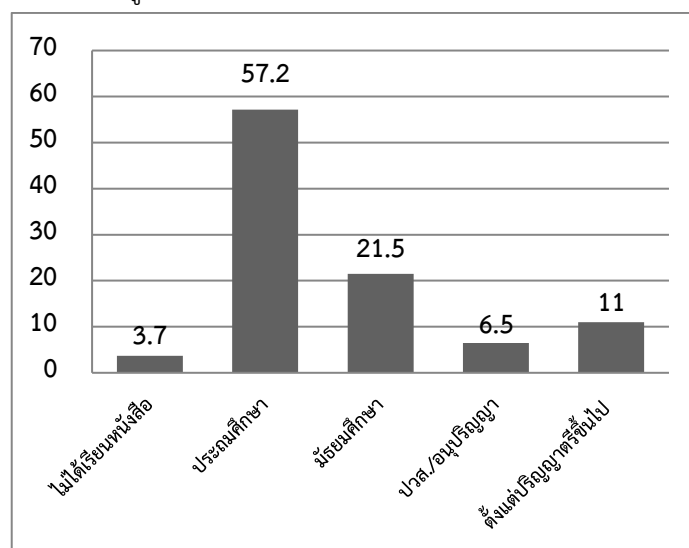
รูปที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมาได้แก่ อายุ 31-40 ปี จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 อายุ 20-30 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับ (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 รองลงมาได้แก่ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ระดับตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 ระดับปวส./อนุปริญญา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ตามลำดับ (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 ข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา

8.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
ด้านองค์กรชุมชน	3.01	0.79	ปานกลาง	4
ด้านผู้นำองค์กรชุมชน	3.22	0.59	ปานกลาง	2
ด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ	3.08	0.79	ปานกลาง	3
ด้านสมาชิกในชุมชน	3.48	0.72	มาก	1

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความผูกพันต่อสมาชิกในชุมชน มีค่าในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.72) และเป็นค่าที่สูงสุด รองลงมาได้แก่ ความผูกพันต่อผู้นำองค์กรชุมชน ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.59)

ความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.79) และความผูกพันต่อองค์กรชุมชน ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อองค์กรชุมชนโดยรวมและจำแนกรายข้อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
1. มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกของชุมชน	3.32	0.89	ปานกลาง	2
2. รู้สึกไม่ดีเมื่อมีผู้กล่าวถึงชุมชนในทางเสื่อมเสีย	3.19	0.83	ปานกลาง	3
3. รู้สึกว่าองค์กรชุมชนเป็นที่พึ่งพา	3.56	0.92	มาก	1
4. ได้ช่วยประชาสัมพันธ์ให้สังคมรู้จักชุมชนของตนเอง	2.18	0.98	น้อย	5
5. คิดว่ากฎระเบียบต่างๆที่ชุมชนตั้งขึ้นมีความเหมาะสม	3.00	0.94	ปานกลาง	4
โดยรวม	3.01	0.79	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า รู้สึกว่าองค์กรชุมชนเป็นที่พึ่งพา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.92) รองลงมาได้แก่ มีความภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกของชุมชน ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.89) รู้สึกไม่ดี

เมื่อมีผู้กล่าวถึงชุมชนในทางเสื่อมเสีย ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.83) คิดว่ากฎระเบียบต่างๆที่ชุมชนตั้งขึ้นมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.94) และได้ช่วยประชาสัมพันธ์ให้สังคมรู้จักชุมชนของตนเอง ($\bar{X} = 2.18$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อผู้นำองค์กรชุมชนโดยรวมและจำแนกรายข้อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
1. มีความเคารพรักต่อผู้นำองค์กรชุมชน	3.45	0.85	มาก	4
2. ผู้นำองค์กรชุมชนสามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจให้ชุมชน	2.79	0.98	ปานกลาง	5
3. รู้สึกถึงความยุติธรรมในการแสดงออกของผู้นำองค์กรชุมชน	3.51	0.82	มาก	3
4. นึกถึงผู้นำองค์กรชุมชนเป็นอันดับแรกๆ เมื่อมีปัญหาในชุมชน	4.07	0.66	มาก	1
5. คิดว่าผู้นำองค์กรชุมชนเป็นปากเสียงแทนได้	3.73	0.66	มาก	2
โดยรวม	3.22	0.59	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 พบว่า ความผูกพันต่อผู้นำองค์กรชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นึกถึงผู้นำองค์กรชุมชนเป็นอันดับแรกๆ เมื่อมีปัญหาในชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.66) รองลงมาได้แก่ คิดว่าผู้นำองค์กรชุมชนเป็นปากเสียงแทนได้ ($\bar{X} = 3.73$,

S.D. = 0.66) รู้สึกถึงความยุติธรรมในการแสดงออกของผู้นำองค์กรชุมชน ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.82) มีความเคารพรักต่อผู้นำองค์กรชุมชน ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.85) และผู้นำองค์กรชุมชนสามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจให้ชุมชน ($\bar{X} = 2.79$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐโดยรวมและจำแนกรายข้อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
1. คิดว่าเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐมีจิตสาธารณะและพร้อมให้ความช่วยเหลือ	3.71	0.96	มาก	1
2. การทำงานของเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐในชุมชนทันต่อสถานการณ์	2.43	0.76	น้อย	4
3. เจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐช่วยแนะนำแนวทางเพื่อการตัดสินใจของชุมชน	2.38	0.96	มาก	5
4. มีความรู้สึกที่ดีต่อเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ	3.50	0.92	มาก	2
5. มีความเชื่อถือและไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ	3.41	0.81	น้อย	3
โดยรวม	3.08	0.79	น้อย	

จากตารางที่ 4 พบว่า ความผูกพันต่อเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า คิดว่าเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐมีจิตสาธารณะและพร้อมให้ความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.96) รองลงมาได้แก่ มีความรู้สึกที่ดีต่อเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. =

0.92) มีความเชื่อถือและไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.79) การทำงานของเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐในชุมชนทันต่อสถานการณ์ ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.76) และเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐช่วยแนะนำแนวทางเพื่อการตัดสินใจของชุมชน ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.96) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความผูกพันต่อสมาชิกในชุมชนโดยรวมและจำแนกรายข้อ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับที่
1. สมาชิกมีความรักและห่วงใยต่อกัน	3.77	0.99	มาก	2
2. สมาชิกทุกคนในชุมชนคือครอบครัวเดียวกัน	4.13	0.69	มาก	1
3. สมาชิกพร้อมให้ความช่วยเหลือและแบ่งปันตามสถานการณ์	3.71	0.94	มาก	3
4. สมาชิกช่วยกันแสวงหาความรู้และสร้างอาชีพในชุมชนจากแหล่งความรู้ต่างๆ	2.24	0.99	น้อย	5
5. เด็กและผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากชุมชนเป็นอย่างดี	3.56	0.96	มาก	4
โดยรวม	3.48	0.72	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความผูกพันต่อสมาชิกในชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า สมาชิกทุกคนในชุมชนคือครอบครัวเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.69) รองลงมาได้แก่ สมาชิกมีความรักและห่วงใยต่อกัน ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.99) สมาชิก

พร้อมให้ความช่วยเหลือและแบ่งปันตามสถานการณ์ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.94) เด็กและผู้สูงอายุได้รับการดูแลจากชุมชนเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.96) และสมาชิกช่วยกันแสวงหาความรู้และสร้างอาชีพในชุมชนจากแหล่งความรู้ต่างๆ ($\bar{X} = 2.24$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ

8.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างองค์ประกอบความผูกพันของประชาชนกับชุมชนในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างองค์ประกอบความผูกพันของประชาชนกับชุมชนในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	(COO)	(COL)	(PER)	(MEC)
ด้านองค์กรชุมชน (COO)	1	.522**	.484**	.447**
ด้านผู้นำองค์กรชุมชน (COL)		1	.442**	.447**
ด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ (PER)			1	.586**
ด้านสมาชิกในชุมชน (MEC)				1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 พบว่า

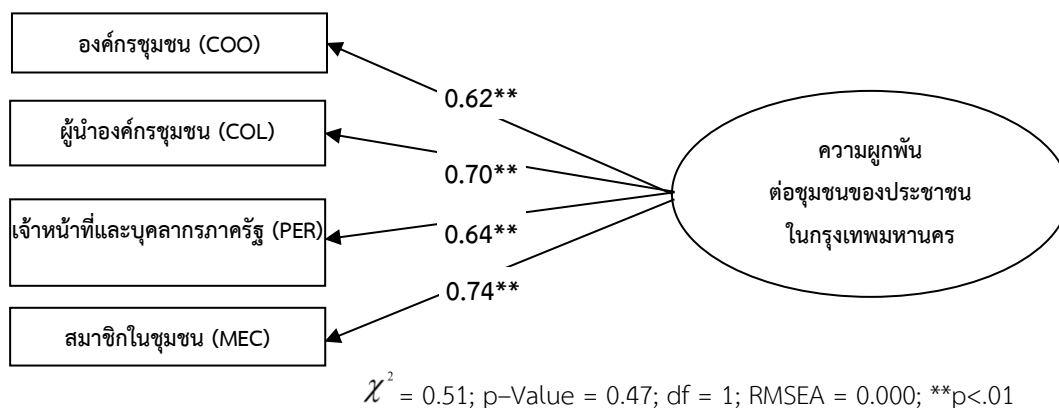
1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างองค์ประกอบความผูกพันของประชาชนกับชุมชนในกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .442 ถึง .586

2) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีค่าสูงสุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ (PER) กับด้านสมาชิกในชุมชน (MEC) มีค่าเท่ากับ .586 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่มีค่าต่ำสุดเป็นความสัมพันธ์ระหว่างด้านผู้นำองค์กรชุมชน

(COL) กับด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ (PER) มีค่าเท่ากับ .442

8.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis; CFA)

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และตรวจสอบความกลมกลืนขององค์ประกอบความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านองค์กรชุมชน (COO) ด้านผู้นำองค์กรชุมชน (COL) ด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ (PER) และสมาชิกในชุมชน (MEC) (รูปที่ 4)

รูปที่ 4 รูปแบบองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่งของความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร

จากรูปที่ 4 แสดงว่า ความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลประจักษ์ โดยมีค่า $\chi^2 = 0.51$; p-Value = 0.47; df = 1; RMSEA = 0.000 แสดงว่า องค์ประกอบทั้ง 4 เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสมาชิกในชุมชน (MEC) ด้านผู้นำองค์กรชุมชน (COL) ด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ (PER) และด้านองค์กรชุมชน (COO) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.74, 0.70, 0.64 และ 0.62 ตามลำดับ

9. อภิปรายผลและสรุป

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความผูกพันกับสมาชิกในชุมชนเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ผู้นำองค์กรชุมชน เจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ และองค์กรชุมชน ตามลำดับ องค์ประกอบความผูกพันที่มีต่อชุมชนมีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ด้านผู้นำองค์กรชุมชน (COL) ด้านเจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐ (PER) และสมาชิกใน

ชุมชน (MEC) เป็นองค์ประกอบเชิงยืนยันความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาความผูกพันของครอบครัวทหารต่อชุมชนยานเกราะ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ความผูกพันของครอบครัวทหารต่อชุมชนยานเกราะ จะมีลักษณะชุมชนเป็นบ้านหลังใหญ่ที่ทุกคนต้องดูแลปกป้อง ทั้งหัวหน้าครอบครัวและคนอื่นในครอบครัวจะรักชุมชนที่ตนอาศัยอยู่มากและทุกคนจะมีความผูกพันกันสูง และมีลักษณะที่เป็นการแสดงพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมของกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนและความพึงพอใจต่อพื้นที่ของชุมชนสูงจะทำให้ประชาชนยิ่งผูกพันต่อชุมชนสูง โดยจะพบว่า คนในชุมชนมีความรู้สึกที่ ทุกคนในชุมชนเป็นเพื่อนบ้านที่สนิทสนมกันไป เป็นเหมือนครอบครัวเดียวกัน นอกจากนี้ลักษณะความผูกพันจะขึ้นอยู่กับความเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมด้วย [10] นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาภาวะผู้นำกับการพัฒนาชุมชน พบว่า ถ้าผู้นำมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ สามารถใช้คุณสมบัติที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคม จะเป็นการสร้างความสุขหรือสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้น การ

เลือกสรรผู้นำของชุมชนสังคมก็เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คนที่เป็นผู้นำมักเป็นคนที่มียุทธวิธีพลเหนือผู้อื่น ผู้อื่นยอมทำตาม ซึ่งกระบวนการพัฒนาชุมชนทำให้การพัฒนาชุมชนประสบความสำเร็จ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้นำมีบทบาทที่ชัดเจนในการทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความยั่งยืน แต่ในขณะเดียวกันต้องได้รับความร่วมมือของคนในชุมชนด้วย [11]

สรุป ความผูกพันของประชาชนที่มีต่อชุมชนในกรุงเทพมหานครควรสร้างจาก 4 องค์ประกอบข้างต้น โดยเป้าหมายของความผูกพันนั้นนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนเป็นสำคัญ

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 หน่วยงานภาครัฐควรสร้างความสัมพันธ์โดยจัดกิจกรรมให้กับสมาชิกทุกคนในชุมชน

10.2 หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมการพัฒนาผู้นำองค์กรชุมชนให้มีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับชุมชนนั้น ๆ

10.3 เจ้าหน้าที่และบุคลากรภาครัฐควรพัฒนาการสร้างสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแต่ละชุมชนเพื่อให้ชุมชนเกิดความไว้วางใจและความเชื่อมั่น

10.4 หน่วยงานภาครัฐควรหาแนวทางสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนกับเครือข่ายอื่นๆ เช่น เครือข่ายภาคธุรกิจ องค์กรทางสังคมฯ เพื่อพัฒนาอาชีพให้สมาชิกในชุมชน

10.5 ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความผูกพันของประชาชนในแต่ละประเภทชุมชน โดยการ ศึกษาข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำมาสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ

11. เอกสารอ้างอิง

- [1] J. Noyraiphoom. (2008). The Urban Sufficiency Concept: A Sustainable Urban Design in Thai Pattern, *Journal of the Faculty of Architecture Silpakorn University Academic Year 2008*. (in Thai).
- [2] Bangkok 250. (2018). *Development of the Bangkok city community from the past to the present*. [online]. Available: <http://bangkok250.org>. (in Thai).
- [3] Community Development Division, Social Development Office. (2019). Statistics of community information of Bangkok, [online]. Available: <http://www.bangkok.go.th/social> (in Thai).
- [4] S., Thanin. (2005). *SPSS for Research and Statistics*. Bangkok: S. V. Interprint. (in Thai).
- [5] R., M., Kanter. (1972). "Commitment and the Internal Organization of Millennial Movements," *Sage Journal*, 16(2), pp.219-243,
- [6] P.Talcott, and E. Shils. (1962). *Toward a General Theory of Action*. Cambridge: Harvard University Press.
- [7] I., M., Wasserman, Ira M. (1982). "Size of Place in Relation to Community Attachment and Satisfaction with Community Services," *Social Indicators Research*, 11(4), pp. 421-436.

- [8] S., Thong-Aram. (2007). *Organizational Commitment: Case Study of The Mall Group Company Limited, Ramkhamhaeng Branch, Bangkok*: National Institute of Development Administration (NIDA). (in Thai).
- [9] M., Tansukhanan. (2007). *The relationship between the behavior that is consistent with the corporate culture and employee engagement: a case study of a telecommunications company*, Master of science, (Science), National Institute of Development Administration (NIDA). (in Thai).
- [10] P., Khantikul and K. Photchong. (2011). *Military Families' Attachment to the Royal Guards Community of Dusit District, Bangkok*, Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai).
- [11] C., Sricharumedhiyan and Phra Thanat Vaddhano. Leadership and Community Development, *Journal of MCU Peace Studies*, vol. 6, special issue, pp. 527-538